

Partnergeweld bij conflictscheidingen: Werken met de MASIC

Lezing gehouden op congres 'Jeugd in onderzoek'
Amsterdam, 24 mei 2018

Prof. dr Corine de Ruiter
Drs Cindy de Rijke

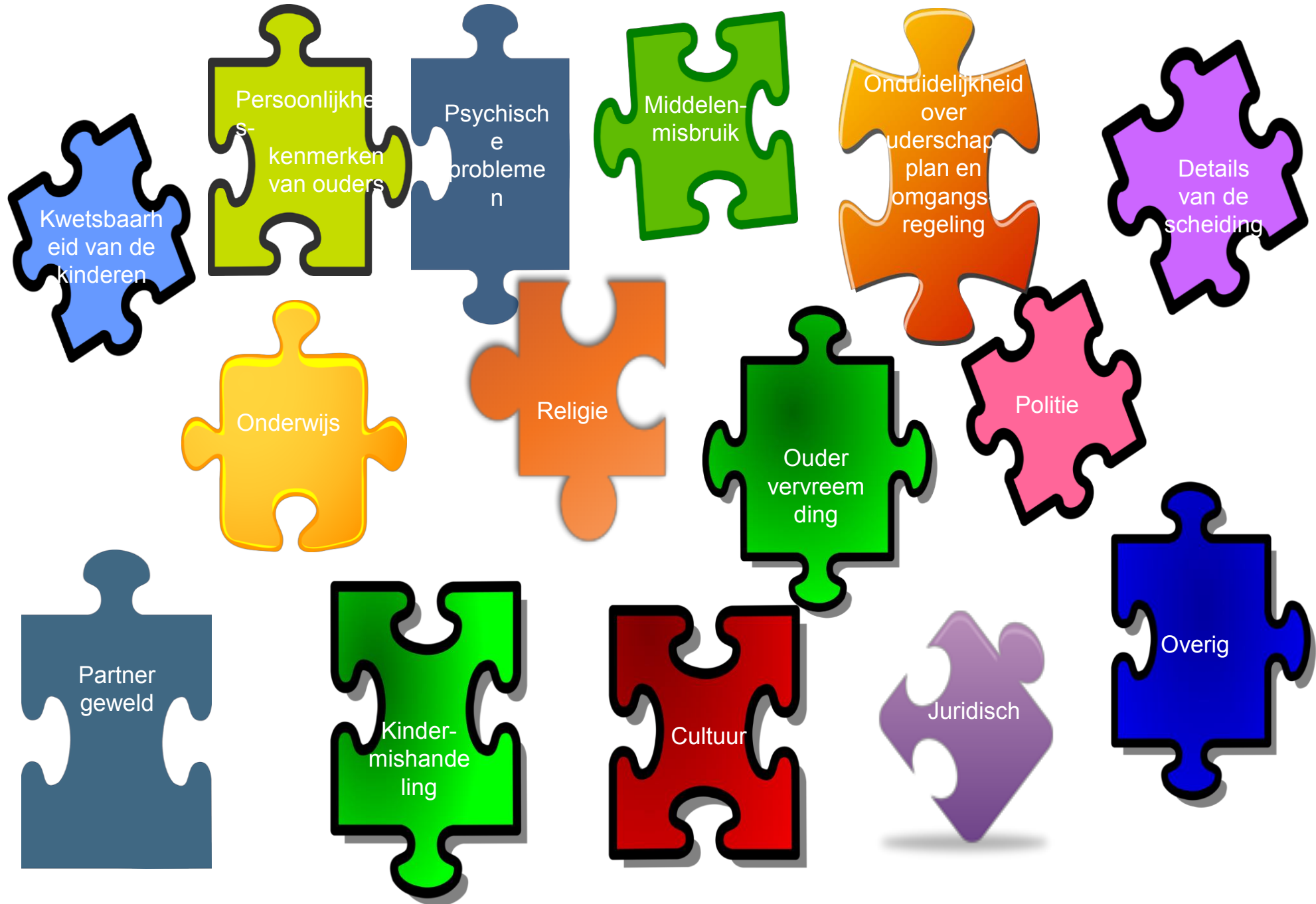
Waar hebben we het over?

High Conflict Divorce (definitie)

- I. Terugkerende destructieve communicatiepatronen, zoals: ontkenning en in de tegenaanval gaan, snelle escalatie van conflicten, elkaar negeren, aanhoudende boosheid en wantrouwen (Litvack, 2007; McIntosh, 2003)
- II. Aanwezigheid van kenmerken van een psychische of persoonlijkheidsstoornis bij een (of bij beide) ouder(s)
- III. Beschuldigingen/daadwerkelijk sprake van: partnergeweld, kindermishandeling/verwaarlozing (emotioneel, fysiek, seksueel)

Een conflictscheidingsgezin is als een als puzzel

(Hurwitz, 2016)

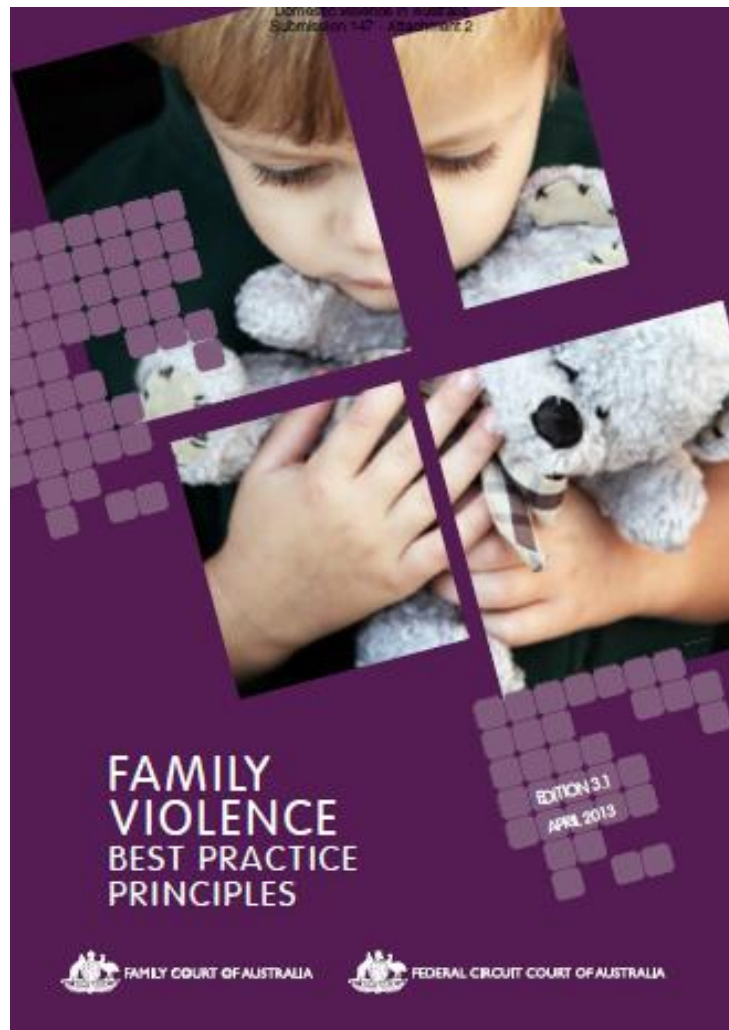
ZonMw project Verbetering ketenaanpak Conflictscheidingen Midden-Brabant

- Implementatie MASIC (reden: uit buitenlands wetenschappelijk onderzoek blijkt dat partnergeweld veel voorkomt bij conflictscheidingen (ca. 50- 80%))
- In de meeste Angelsaksische landen is screening op partnergeweld verplicht voordat ouders in mediation mogen (i.v.m. veiligheid)
- MASIC past in noodzaak feitenonderzoek binnen familierecht en jeugdbescherming (verankering waarheidsvinding in de Jeugdwet; artikel 3.3)

Family Court of Australia

Best Practices

- Gepubliceerd in 2013
(eerste editie 2009)

Protecting families and particularly children who are engaged with the family law system from the effects of family violence is a priority for the Family Court and the Federal Circuit Court. The revised *Family Violence Best Practice Principles* assists in this critically important task by acting as a checklist of matters that judges, court staff, legal professionals and litigants may wish to have regard to at each stage of the case management process in disputes involving children.

Waarom de MASIC?

(Mediator's Assessment of Safety Issues and Concerns; Holtzworth-Munroe, Beck, & Applegate, 2010)

- Om mishandeling vast te stellen moeten de vragen gedragsspecifiek zijn
Gedragsspecifieke screeningsmethoden detecteren meer geweld dan algemene vragen (Rossi et al., 2015)
- Vragen naar partnergeweld in gezamenlijke sessie met beide partners is problematisch (Holtzworth-Munroe, Beck, & Applegate, 2010)
- MASIC behoeft slechts beperkte training om toe te kunnen passen (Holtzworth-Munroe et al., 2010)
- Met behulp van zelfrapportage wordt de helft van het partnergeweld niet geïdentificeerd

Wat is de MASIC-3

Semi-gestructureerd interview waarmee de huidige gezinssituatie, de relationele voorgeschiedenis, psychische en verslavingsproblemen en gewelddadig gedrag worden nagevraagd, met beide ouders apart

Drie stappen:

- (1) Interview vragen
- (2) Collaterale informatie verzamelen
- (3) Beoordelingsformulier

Voorbeelden van MASIC vragen

A. Heeft de andere ouder [NAAM] ooit (tijdens samenwonen of daarbuiten)			B. Gebeurde dit in de laatste 12 maanden?	C. Hoe vaak gebeurde dit in de laatste 12 maanden?
1.	U uitgescholden?	Ja Nee	Ja Nee	
2.	U beledigd in het bijzijn van anderen?	Ja Nee	Ja Nee	
3.	Tegen u geschreeuwd of gegild?	Ja Nee	Ja Nee	
4.	U verboden zonder hem/haar weg te gaan?	Ja Nee	Ja Nee	
5.	Geprobeerd te bepalen hoeveel geld u had of uitgaf?	Ja Nee	Ja Nee	

Voorbeelden van MASIC vragen

Sectie 3 (slotvragen)

Voor **ALLE** partijen: ongeacht of ze wel of niet de items 22-31 en 33 met ja hebben beantwoord, stel de volgende vragen:

1. Bent u bang dat [de andere partij] u kwaad zal doen gedurende een mediation-proces of na overleg met de mediator om iets wat u gezegd of gedaan hebt tijdens de mediation? ☐ ☐ Ja Nee
 2. Zo ja, geef uitleg: _____
 3. Denkt u dat u op dit moment in gevaar bent? ☐ Ja ☐ Nee
 4. Zo ja, geef uitleg: _____
 5. Is er nog iets anders dat u graag zou willen delen met mij? _____
 6. Is er nog iets anders waarvan u denkt dat ik dat zou moeten weten? _____
-

Pilot project MASIC implementatie

- 40 MASIC / 40 gebruikelijke methode
 - Veilig Thuis Midden-Brabant 20 / 20
 - Veilig Thuis West-Brabant 10 / 10
 - Raad voor de Kinderbescherming Breda 10 / 10
- Implementatie: training van een dagdeel
- Zeswekelijkse intervisie met alle MASIC-afnemers
- Na 9 maanden online vragenlijst (max. 15 minuten) en dossier-inzage
- Ethische Commissie Psychologie-UM (ERCFPN)
 - Toestemmingsverklaring van ouders voor follow-up onderzoek

Uiteindelijk behaalde aantallen in de MASIC pilot

41 MASIC / 19 controle

Veel ouders weigeren medewerking; medewerkers moesten wennen aan wetenschappelijk onderzoek

Follow-up data zijn nog niet geanalyseerd op dit moment

Onderzoeksvragen MASIC Pilot

- Hoe ervaren de medewerkers de afname van de MASIC?
- Wat is de prevalentie van partnergeweld bij deze conflictscheidingsgezinnen?
- Is er na 9 maanden een verschil tussen MASIC- en controlegezinnen aangaande:
 - Het hulpaanbod dat ze gekregen hebben;
 - De kwaliteit van de relatie tussen de ouders wat betreft afstemming over de opvoeding (Ahrons Coparenting Scale);
 - Niveau van psychische klachten (Brief Symptom Inventory)

Hoe ervaren de medewerkers de afname van de MASIC?

- Apart interviewen van de ouders levert veel informatie en inzicht op, bijv. of de ouders in één ruimte gezien kunnen worden
- Kost veel tijd (1 à 1,5 uur), vooral als iemand veel vormen van partnergeweld heeft meegemaakt
- De gesprekken op basis van de MASIC, ook al zijn ze soms zwaar, zijn wel goed
- Door neutrale afronding van het interview (Sectie 3) waarin de ouder voorkeur kan aangeven, gaat de ouder rustig weg

Hoe ervaren de medewerkers de afname van de MASIC?

- In de MASIC getrainde medewerker was onlangs bij een controle-interview aanwezig; merkte dat een gezamenlijk gesprek met ouders in een conflictscheiding weinig informatief is (behalve dan dat je ziet hoe de ouders met elkaar vechten).

Frequentie van voorkomen van diverse typen partnergeweld (MASIC pilot Midden- en West-Brabant)

Table I. Reported Victimization in High Conflict
Divorce cases

Any item on subscale endorsed by either or both parties?	Ever		Past Year	
	No, n (%)	Yes, n (%)	No, n (%)	Yes, n (%)
Psychological abuse	0 (0)	59 (100)	14 (23.7)	45 (76.3)
Coercive controlling behaviors	2 (3.6)	54 (96.4)	13 (23.2)	43 (76.8)
Threats of severe violence	18 (30.5)	41 (69.5)	31 (56.4)	24 (43.6)
Physical violence	14 (23)	47 (77)	46 (78)	13 (22)
Severe physical violence	26 (45.6)	31 (54.4)	51 (91.1)	5 (8.9)
Sexual violence	44 (73.3)	16 (26.7)	52 (88.1)	7 (11.9)
Stalking	22 (37.9)	36 (62.1)	31 (52.5)	28 (47.5)

Note: N= a total of 61 individual cases

Studie van Pokman et al. (2015)

Table 1. Reported Victimization in Mediation Cases.

Any item on subscale endorsed by either or both parties?	Ever		Past year	
	No, <i>n</i> (%)	Yes, <i>n</i> (%)	No, <i>n</i> (%)	Yes, <i>n</i> (%)
Psychological abuse	5 (3.6)	135 (96.4)	13 (9.3)	127 (90.7)
Coercive controlling behaviors	6 (4.3)	134 (95.7)	22 (15.7)	118 (84.3)
Threats of severe violence	50 (35.7)	90 (64.3)	84 (60.0)	56 (40.0)
Physical violence	51 (36.4)	89 (63.6)	101 (72.1)	39 (27.9)
Severe physical violence	99 (70.7)	41 (29.3)	123 (87.9)	17 (12.1)
Sexual violence	128 (91.4)	12 (8.6)	128 (91.4)	12 (8.6)
Stalking	64 (45.7)	76 (54.3)	81 (57.9)	59 (42.1)

Note. *N* = A total of 140 dyads in which we had Mediator's Assessment of Safety Issues and Concerns (MASIC) data from both parties.

Noot.
Deze ouders hadden zich aangemeld bij kliniek voor ouderschaps bemiddeling

Vergelijking Nederland en VS

(tabel bevat percentages aanwezig)

Ooit	NL	VS	Afgelopen jaar	NL	VS
Psychisch geweld	100	96	Psychisch geweld	76	91
Dwingende controle	96	96	Dwingende controle	77	84
Bedreiging met ernstig geweld	70	64	Bedreiging met ernstig geweld	44	40
Lichamelijk geweld	77	64	Lichamelijk geweld	22	28
Ernstig lichamelijk geweld	54	29	Ernstig lichamelijk geweld	9	12
Seksueel geweld	27	9	Seksueel geweld	12	9
Stalking	62	54	Stalking	48	42

Wat opvalt in de vergelijking Pilot M- en W-Brabant met onderzoek van Pokman et al. (2015)

- Percentages komen in het algemeen redelijk overeen
- Grootste verschil op ernstig lichamelijk geweld, seksueel geweld en stalking ooit in de relatie: dit komt vaker voor in de NL steekproef
- *De ouders in de NL pilot zijn een high-risk groep (gemeld bij VT, Raad of verwezen door rechter)*; Pokman et al. hadden een steekproef uit de algemene groep van scheidende ouders die zich aanmelden voor mediation

Na het ZonMw project

- Sterk Huis gebruikt de MASIC standaard als screener in Zorgprogramma Complexe Scheidingen
- Veilig Thuis in Midden- en West- Brabant blijft ook met de MASIC werken
- Raad voor de Kinderbescherming blijft de MASIC ook gebruiken (nu een pilot in aantal regio's)
- Veel vraag naar training vanuit het veld > open inschrijving trainingsaanbod op www.conflictscheiding.eu

- <https://www.conflictscheiding.eu/masic-training/>

Ervaringen met de MASIC bij Sterk Huis- Cindy de Rijke

Hope is the dream of a waking man- Aristotle

www.corinederuiteur.eu

@corinederuiteur

Corine.deRuiter@maastrichtuniversity.nl

